Nieuwe EU-wetgeving ter bescherming van honden en katten

De plenaire vergadering van dinsdag zal nieuwe EU-regels goedkeuren om honden en katten te beschermen en misbruik en wrede praktijken te verbieden.

De ontwerpwet, waarover het Parlement en de onderhandelaars van de Raad in november 2025 al overeenstemming hebben bereikt, bevat de allereerste EU-normen voor het fokken, huisvesten, traceren, invoeren en behandelen van katten en honden. Alle honden en katten die in de EU worden gehouden, inclusief de honden en katten die in particulier bezit zijn, moeten identificeerbaar zijn met een microchip en worden geregistreerd in interoperabele nationale databanken. Verkopers, fokkers en asielen hebben vier jaar de tijd om zich hierop voor te bereiden, terwijl voor eigenaren van gezelschapsdieren die geen dieren verkopen, de nieuwe maatregelen na 10 jaar verplicht zullen zijn voor honden en na 15 jaar voor katten.

Procedure: gewone wetgevingsprocedure, akkoord in eerste lezing
Proceduredossier: 2023/0447(COD)
Stemming: dinsdag 28 april

Nieuwsbrief EU parlement

Wolvenbeleid: aangepast ontwerpbesluit en Wolvenplan 2025 geven provincies meer ruimte voor ingrijpen

Kabinet wil incidenten met wolven beter voorkomen en sneller, juridisch houdbaar handelen bij probleemwolven; voorstel gaat opnieuw naar de Raad van State. Met dit besluit wil het kabinet incidenten tussen wolven, mensen, huisdieren en vee beter voorkomen. Provincies krijgen bovendien meer mogelijkheden om bij probleemwolven en probleemsituaties snel én juridisch houdbaar in te grijpen.

Het voorstel volgt op een eerdere motie van de Tweede Kamer en op kritiek van de Raad van State op de vorige versie van het ontwerpbesluit.

In het aangepaste voorstel wordt de beschermingsstatus van de wolf in de nationale regels in lijn gebracht met de gewijzigde Europese bescherming. Daardoor wordt het eenvoudiger om wolven te verjagen of te verstoren zonder vooraf een vergunning aan te vragen, met als doel wolven schuw te houden en incidenten te beperken. Tegelijk bevat het ontwerp strengere voorwaarden voor het vangen of doden van wolven in uitzonderlijke situaties, bijvoorbeeld wanneer een wolf agressief gedrag richting mensen vertoont of herhaaldelijk schade veroorzaakt aan aantoonbaar goed beschermd vee.

Het ontwerpbesluit introduceert daarnaast heldere definities van probleemwolf en probleemsituatie met een wolf. Daarmee wil het kabinet sneller en consistenter kunnen beoordelen wanneer ingrijpen noodzakelijk is.

Het Wolvenplan 2025 wijkt vooral af van eerdere versies doordat het is toegesneden op de sterk toegenomen aanwezigheid van wolven in Nederland. Het plan geeft daardoor concretere richtlijnen voor preventie en voor optreden bij incidenten. Het vervangt het Wolvenplan uit 2019 en het addendum uit 2023 en bevat volgens het IPO verder uitgewerkte interventierichtlijnen voor situaties met mensen, honden en vee, en voor dode of gewonde wolven.

Belangrijkste verschillen

- **Meer actuele context:** het plan is herzien omdat er inmiddels aanzienlijk meer wolven in Nederland leven, waardoor de praktijk van samenleven met wolven centraler staat.
- **Meer aandacht voor ingrijpen:** het plan beschrijft meer scenario's en interventiemogelijkheden, zodat provincies bij incidenten duidelijker houvast hebben.
- **Sterkere nadruk op preventie:** meer focus op schadepreventie, zoals wolfwerende rasters en aanvullende maatregelen om aanvallen op vee te voorkomen.
- **Meer samenwerking en afstemming**: het plan sluit aan op de Landelijke Aanpak Wolven en benadrukt samenwerking tussen provincies, het Rijk en andere betrokken partijen.
- **Meer regionale uitwerking:** provincies gebruiken de gezamenlijke uitgangspunten als basis en werken die uit in eigen beleid, passend bij de regionale situatie.

In de praktijk

De eerdere versies waren vooral bedoeld als basis voor de omgang met een opkomende wolvenpopulatie. Het Wolvenplan 2025 is expliciet gericht op de huidige situatie: meer wolven, meer meldingen en een grotere behoefte aan duidelijke, uitvoerbare handelingskaders.

Daarnaast is er meer aandacht voor publiekscommunicatie en voor de afbakening van situaties waarin ingrijpen bij een wolf wel of niet mogelijk is.

Voor de meest ernstige situatie – wanneer een wolf letsel toebrengt aan een mens – wordt de mogelijkheid geïntroduceerd om vooraf een vergunning voor afschot te verlenen. Daarmee kan in een acute situatie direct worden gehandeld.

Volgens de staatssecretaris blijft preventie een belangrijk onderdeel van de aanpak. Voorlichting, ondersteuning van maatregelen voor veebescherming en samenwerking met provincies en buurlanden worden daarom voortgezet.

Kort samengevat

De kern is dat het Wolvenplan 2025 minder algemeen en meer uitvoeringsgericht is dan de versies uit 2019 en 2023: meer preventie, meer uitgewerkte scenario's voor ingrijpen en meer nadruk op samenwerking tussen provincies en het Rijk.

Het aangepaste ontwerpbesluit wordt opnieuw aan de Raad van State voorgelegd; het kabinet streeft ernaar dat de nieuwe regels nog voor de zomer in werking treden

Zie de brief Staatssecretaris aan Tweede Kamer

Rapport CBS – Naar landelijke en provinciale trends voor haas en konijn, 2013-2023

Dit rapport laat zien hoe tellingen van haas en konijn uit twee meetnetten – de KNJV Wildvoorjaarstellingen en het DAZ-

meetnet – kunnen worden gecombineerd tot betrouwbare provinciale en landelijke trends, mits er genoeg data is en correct wordt gecorrigeerd voor verschillen in oppervlak, telmethode en representativiteit.[1]

Kern van het onderzoek

Het CBS bouwt voort op eerder onderzoek uit 2024 en concludeert opnieuw dat de KNJV-tellingen in de basis bruikbaar zijn voor trendanalyse, maar alleen als volgens protocol wordt geteld en de datakwaliteit goed genoeg is.[1]
De hoofdvraag in dit rapport is niet óf de meetnetten bruikbaar zijn, maar **hoe** je ze op een verantwoorde manier samenvoegt tot één trend.[1]

Methode in drie stappen

Het rapport test drie combinatiemethoden: eerst simpel optellen alsof het één groot meetnet is, daarna corrigeren voor verschil in bemonsterd oppervlak, en tenslotte ook het meetnet zelf meenemen als co-variabele om structurele verschillen tussen de meetnetten te corrigeren.[1]
Die laatste stap is volgens het rapport het meest geschikt wanneer de geografische spreiding van de meetnetten verschilt of wanneer de ene bron meer gericht telt dan de andere.[1]

Bevindingen per provincie

In Gelderland komen de KNJV- en DAZ-trends voor zowel haas als konijn grotendeels overeen, omdat beide meetnetten daar redelijk goed en breed verspreid zijn.[1]
In Zuid-Holland is dat anders: daar verschillen de trends voor haas meer, vooral door verschillen in geografische dekking, terwijl de konijnentrend tussen beide meetnetten juist beter overeenkomt.[1]
De verschillen in aantallen per hectare zijn ook duidelijk: KNJV telt gemiddeld meer dieren per hectare dan DAZ, waarschijnlijk door een gerichter telprotocol en andere telopzet.[1]

Landelijke conclusie

Voor Nederland kan op basis van 9 van de 12 provincies een indicatieve landelijke trend worden gemaakt; voor Groningen, Utrecht en Flevoland zijn er te weinig KNJV-plots met protocolmatige tellingen om een gezamenlijke trend te berekenen.[1]
De belangrijke conclusie is dat de twee meetnetten elkaar niet per se tegenspreken, maar juist ruimtelijk kunnen aanvullen, waardoor een gecombineerde trend sterker en representatiever kan worden dan een losse bron alleen.[1]

Praktische betekenis

Het rapport suggereert dat een gezamenlijke trend het best wordt berekend met gewogen aantallen per hectare én met het meetnet als co-variabele, vooral in provincies waar de teldekking ongelijk is.[1]
De methode is volgens CBS bruikbaar voor een wetenschappelijk gedragen tel- en beoordelingssystematiek voor haas en konijn, maar kan in de toekomst nog worden verfijnd als er betere statistische methoden beschikbaar komen.[1]

Bron:

[1] Naar-trends-voor-haas-en-konijn.pdf

RvS – Ontheffing wilde zwijnen provincie Utrecht blijft in stand

Uitspraak – Rechtbank/Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, ECLI:NL:RVS:2026:2097, 15 april 2026-

De Afdeling bestuursrechtspraak oordeelt dat het college van gedeputeerde staten van Utrecht de ontheffing voor het doden van wilde zwijnen in de provincie Utrecht terecht heeft verleend. De rechtbank had eerder geoordeeld dat de noodzaak voor die ontheffing onvoldoende was onderbouwd, maar de Afdeling vernietigt die uitspraak en verklaart het beroep van Stichting Animal Rights en Stichting Fauna4Life alsnog ongegrond.

Zaak en achtergrond

De zaak gaat over een ontheffing die is verleend aan de Faunabeheereenheid Utrecht om jaarrond wilde zwijnen te mogen doden, in het kader van een provinciaal nulstandbeleid. Dat beleid is gericht op het voorkomen dat wilde zwijnen zich in Utrecht blijvend vestigen, mede vanwege schade aan gewassen, verkeersveiligheid en risico’s rond dierziekten zoals Afrikaanse varkenspest.

Oordeel van de Afdeling

De Afdeling vindt dat het college voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat er, zodra wilde zwijnen zich in Utrecht vestigen, een concrete dreiging bestaat van ernstige schade en van gevaar voor de verkeersveiligheid. Daarbij mocht het college volgens de Afdeling steunen op ervaringen en schadecijfers uit vergelijkbare gebieden in Gelderland, Limburg en Noord-Brabant.

Ook oordeelt de Afdeling dat het college overtuigend heeft toegelicht dat geen andere bevredigende oplossing bestaat om het beoogde doel van nulstand te bereiken. Maatregelen als afrastering of vangkooi worden door de Afdeling niet als voldoende effectief of passend gezien voor dit doel.

Juridisch kader

De Afdeling past het oude recht toe, dus de Wet natuurbescherming zoals die gold vóór de inwerkingtreding van

de Omgevingswet, omdat de aanvraag al in 2020 was ingediend. De relevante toets is of aan de voorwaarden voor een ontheffing is voldaan: geen andere bevredigende oplossing, noodzaak ter voorkoming van ernstige schade of uit oogpunt van openbare veiligheid, en geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding.

Uitkomst HOGER BEROEP

Het hoger beroep van het college is gegrond. De uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland wordt vernietigd en het beroep van de stichtingen tegen het besluit van 25 mei 2021 wordt ongegrond verklaard.

Heidi Looy vertelt over natuurbeheer in het Reeuwijkse plassengebied Zuid-Holland

Heidi Looy vertelt in deze video over natuurbeheer in het Reeuwijkse plassengebied, waarbij ze uitlegt dat jacht en beheer volgens haar duidelijke verschillende doelen hebben: beheer gaat hier om het in stand houden van flora en fauna en om het tellen en reguleren van soorten waar nodig. De video is geplaatst door BR6 op 10 april 2026 en heeft een lengte van ruim 7 minuten.

Het bijbehorende onderwerp draait om het behoud en herstel van de natuurlijke status van oeverland en water in de Reeuwijkse Plassen, iets wat ook terugkomt in de beschrijving van

Stichting Natuurbeheer Reeuwijkse Plassen. In de transcriptie zegt Looy bovendien dat ze mensen mee de plas op neemt om uit te leggen wat er gebeurt en waarom, zodat natuurbeheer vanuit een ander perspectief zichtbaar wordt

---

Nieuwe besmetting Afrikaanse varkenspest in AVP vrij Saksen

Op 31 maart 2026 is in de deelstaat Saksen opnieuw een geval van Afrikaanse varkenspest (AVP) vastgesteld bij een dood wild zwijn. De besmetting werd aangetroffen in het Königshain gebergte, in het district Görlitz. Saksen gold sinds begin februari als AVP vrij.
Het betrof een mannelijk wild zwijn van naar schatting jonger dan twee jaar. Het nationale referentielaboratorium voor dierziekten van het Friedrich Loeffler Instituut (FLI) heeft de besmetting bevestigd.

Saksen opnieuw getroffen na opheffen beperkingen

Begin februari had Saksen de laatste AVP maatregelen voor wilde zwijnen opgeheven. Dit gebeurde precies een jaar na het vorige geval en na goedkeuring door de Europese Commissie. De nieuwe vondst betekent dat de deelstaat opnieuw te maken krijgt met AVP, ondanks de eerdere succesvolle bestrijding.

Directe noodmaatregelen van kracht

Na de vondst zijn onmiddellijk maatregelen genomen. Het Staatscentrum voor Dierziektenbestrijding heeft zijn werkzaamheden hervat en is gestart met een intensief onderzoek

naar mogelijke verdere besmettingen.
Teams met speurhonden en drones zoeken in de omgeving naar dode wilde zwijnen. Het verwijderen van bestaande hekken binnen een straal van tien kilometer rond de vindplaats is per direct stopgezet. Daarnaast wordt onderzocht of nieuwe afrasteringen nodig zijn en binnen welke zone die geplaatst moeten worden.

‘We beginnen niet opnieuw vanaf nul’

Minister van Sociale Zaken Petra Köpping noemt de hernieuwde uitbraak een zware klap, maar benadrukt dat Saksen goed is voorbereid. Volgens haar beschikt de deelstaat over jarenlange ervaring in de bestrijding van AVP.
De samenwerking tussen veterinaire autoriteiten, jagers en boeren verloopt volgens Köpping goed. Die nauwe afstemming moet er opnieuw voor zorgen dat verdere verspreiding van het virus wordt voorkomen.

Zorgen bij varkenshouders

Duitse varkenshoudersorganisaties spreken van een bittere tegenvaller voor de sector in de regio. De nieuwe besmetting onderstreept volgens hen dat AVP onder wilde zwijnen onvoorspelbaar blijft, zelfs na succesvolle bestrijding.
Tegelijk benadrukken zij het belang van blijvende waakzaamheid en voortdurende inspanningen om de schade voor veehouders door AVP maatregelen zo beperkt mogelijk te houden.

Provincie Drenthe verleent

vergunning voor gericht beheer reeën

Gepubliceerd op 31 maart 2026

Vergunning voor gerichte beheersmaatregelen

De provincie Drenthe heeft een omgevingsvergunning verleend aan de Faunabeheereenheid Drenthe (FBE) voor het gericht beheren van reeën. Deze maatregel is noodzakelijk omdat het aantal aanrijdingen met reeën in Drenthe al jaren te hoog ligt. Jaarlijks worden er gemiddeld bijna 900 aanrijdingen geregistreerd.

Al jaren zet de provincie in op niet-dodelijke

ma
at
re
ge
le
n
zo
al
s
he
t
pl
aa
ts
en
va
n
ra
st
er
s,
he
t
aa
nl
eg
ge
n
va
n
wi
ld
pa
ss
ag
es
,

he
t
ve
rl
ag
en
va
n
sn
el
he
de
n,
he
t
pl
aa
ts
en
va
n
wa
ar
sc
hu
wi
ng
sb
or
de
n
en
he
t
aa
np
as

se
n
va
n
be
rm
be
he
er
.
De
ze
mi
dd
el
en
bl
ij
ve
n
be
la
ng
ri
jk
,
ma
ar
op
dr
uk
ke
we
ge
n
bl
ij

ke
n
ze
ni
et
vo
ld
oe
nd
e
om
he
t
aa
nt
al
on
ge
va
ll
en
ve
rd
er
te
ru
g
te
dr
in
ge
n.

“We moeten ingrijpen om het aantal aanrijdingen met reeën te verlagen. Dat is belangrijk voor de verkeersveiligheid in onze provincie. Alle andere maatregelen zijn al ingezet. Beheer vindt alleen plaats waar dat echt nodig is en de

reeënpopulatie blijft gezond.”
De provincie geeft ook toestemming om ernstig zieke of gewonde reeën snel en zorgvuldig uit hun lijden te verlossen.

Beheer door Faunabeheereenheid Drenthe

Het beheer wordt uitgevoerd door de wildbeheereenheden van Faunabeheereenheid Drenthe (FBE) volgens het door de provincie goedgekeurde Faunabeheerplan Ree Drenthe 2026-2031. De wildbeheereenheden stellen jaarlijks werkplannen op waarin staat hoeveel en waar er mag worden beheerd. De FBE monitort de uitvoering door de wildbeheereenheden en rapporteert jaarlijks aan de provincie.
De reeënpopulatie in Drenthe is groot en gezond met ongeveer 10.000 reeën. Door strakke monitoring en een jaarlijkse evaluatie bewaakt de provincie dat de gunstige staat van instandhouding behouden blijft.

Nieuwe vergunning en faunabeheerplan

De eerdere vergunning van de FBE was sinds begin 2025 niet meer geldig, omdat de rechtbank oordeelde dat de provincie onvoldoende had onderbouwd waarom afschot noodzakelijk was en waarom alternatieven niet genoeg zouden helpen. Hierdoor lag het beheer stil en was een nieuwe vergunning nodig.
De nieuwe vergunning wordt binnenkort als bekendmaking gepubliceerd door de provincie op overheid.nl. Het Faunabeheerplan Ree wordt samen met de vergunning door de FBE gepubliceerd op haar website (verwijst naar een andere website).

Opname van de wolf in de Landelijke Jagdgesetz in Duitsland: een mijlpaal voor soortbescherming en populatiebeheer

De Bundesrat heeft in Duitsland de OPNAME VAN DE WOLF IN DE LANDELIJKE JACHTWET GOEDGEKEURD.
Deze goedkeuring is het resultaat van jarenlange samenwerking binnen diverse gremia en maakt nu de bescherming van grazende dieren mogelijk. Voor het eerst worden soortbescherming, het welzijn van begrazingsdieren en maatschappelijke acceptatie met elkaar verzoend.

De jachtgemeenschap in Duitsland mag zich verheugen: hun op kennis gebaseerde suggesties zijn opgenomen in het landelijk Jagdgesetz. Dit onderstreept dat jagers als experts op het gebied van wilde dieren worden erkend door de politiek.

Ongeveer een jaar geleden werd de beschermingsstatus van de wolf verlaagd van “strikt beschermd” naar “beschermd” in het internationale Bernverdrag. Het Europees Parlement volgde in mei 2025 en de EU-Raad sloot zich hier in juni bij aan. In december besloot de federale overheid uiteindelijk de wolf op te nemen in het landelijk Jagdgesetz.

Hiermee is een belangrijk project uit het coalitieakkoord succesvol uitgevoerd.

In de toekomst krijgen de Bundesstaten de mogelijkheid om populatiebeheer in te voeren waar de beschermingsstatus van de wolvenpopulatie dat toestaat of waar bescherming van grazende dieren vereist is. Wanneer wolven beschermende maatregelen weten te omzeilen en vee doden, zijn gerichte verwijderingen

toegestaan.

De wet biedt tevens ruimte voor het verwijderen van hybriden tussen wolven en honden om de populatie te beschermen. Na vijf jaar zal de Federale regering moeten rapporteren aan de Bundestag over opgedane ervaringen en mogelijke aanpassingsbehoeften.

Uitspraak RvS over de ontheffing die het college van gedeputeerde staten van Utrecht heeft verleend aan de Faunabeheereenheid.

Uitspraak 202202196/1/A3 – **1 april 2026**

Inhoudsindicatie

Bij besluit van 31 augustus 2020 heeft het college van gedeputeerde staten van Utrecht aan de Faunabeheereenheid Utrecht ontheffing verleend voor het verjagen en doden van knobbelzwanen en voor het onklaar maken van hun eieren.Aanleiding voor de ontheffing is dat in de provincie Utrecht regelmatig schade aan landbouwgewassen ontstaat, die wordt toegeschreven aan begrazing door knobbelzwanen. De Faunabeheereenheid heeft daarom verzocht om toestemming om deze diersoort te mogen verjagen en doden met het geweer en om legselreductiemaatregelen toe te passen. Het college heeft die ontheffing verleend voor de duur van het Faunabeheerplan 2019–2025.

Volgens het college is het doden van knobbelzwanen noodzakelijk om belangrijke schade aan gewassen te voorkomen. De rechtbank Midden-Nederland oordeelde echter dat de onderbouwing van de ontheffing voor het verjagen en doden van knobbelzwanen onvoldoende was. Daarnaast stelde de rechtbank vast dat een ontheffing voor legselreductie niet mag worden verleend met het doel schade aan grasland te voorkomen. In zoverre kon de ontheffing dus niet in stand blijven. Tegen dat deel van de uitspraak is het college niet in hoger beroep gegaan.

In hoger beroep is daarom alleen nog aan de orde of het college bevoegd was om een ontheffing te verlenen voor het doden en verjagen van knobbelzwanen.

De ontheffing vormt onderdeel van het faunabeheer in de provincie Utrecht en is verleend met het argument dat knobbelzwanen aanzienlijke schade veroorzaken aan landbouwgewassen. De organisaties Stichting Animal Rights en Stichting Fauna4Life hebben zich hiertegen verzet en eerder beroep ingesteld bij de rechtbank Midden-Nederland.

De rechtbank oordeelde dat het college niet aannemelijk heeft gemaakt dat sprake is van ‘belangrijke schade’ zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming. Volgens de rechtbank kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer die schade daadwerkelijk van wezenlijke omvang is.

Het college bestrijdt dit oordeel en stelt in hoger beroep dat de rechtbank ten onrechte is afgeweken van vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Volgens die lijn mag bij de beoordeling of sprake is van belangrijke schade worden uitgegaan van een drempelbedrag van € 250 per geval, per jaar, per bedrijf. Dat bedrag, zo voert het college aan, kan niet als gering worden beschouwd en voldoet daarom aan de eis van ‘belangrijke schade’.

De Afdeling bestuursrechtspraak heeft de zaak op 19 mei 2025 ter zitting behandeld.

Landelijk bestuur bezoekt Groningen

Nieuwsbrief NOJG regio GroningenDownloaden